

Китоб чиққан кун — муаллифа катта байрам. Шу куни елжасидан төғдоригандек бўлади: югур-югурлари, кийинчаликлари унуглилади. Фақат кўнгилда бар хедик аралаш хавжон қолади: ўқинганир ниме дерхин? Сир эмас, китоб чиққан ёш ижодкор, одатда, бошқача қарашади: «имадидир борки, китоб чоп этилган». Ана шу «имадидир» кўпчиликни қизиқтира бошлайди ва муаллиф ётиборга тушиди. Гарни биринчи китобнинг масъулияти катта бўлса-да, гурурланса арзийдиген жихатлари ҳам кўп.

Хе, ҳамма гап ана шунда. Китоб чоп этириши кўпчилик учун ҳавжасга айлангандек. Тўғри, ҳавас ҳам пахи. Аммо шунинг ўзи билангина тузукрок натижага эришиб бўлармикин?

Хозир китоб чиқариш муммом эмас. Кўлзма, маблабнинг бўлса, марҳамат. Бу ҳам истиклоқ берган катта имконият. Илгариларга аксарият ижодкорларнинг китоби ўз ёшлар арафасида, бўзсан ундан ҳам кечкор чоп этиларди. Бу пайтагча муаллиф унча-мунча асарни қоралаб кўйган, адабий давраларни кўрган, ҳеч бўймас, ижод намуналари нуфузли нашрларда эълон килинади. Адабий давраларда номи маълум бўймутриб, китоб чиқариш холлари деярли күтилмасди.

Кейнги пайтагча мактаб ёки лицей ўкувчиларининг илик машҳарни китоб холида нашр этилаётir. Бу одатий холга айлангандек. Истиклоқ тифайли пешонаси яраклаган ёш ижодкорлар ҳам кўп. Ноҳ замза, ноҳ насрда бўлсин, ундинг ижод намуналари тўплам ҳолида чиқаётгани кувонтиради. Демак, имконият беради. Хўш, бу имкониятдан тарбияни таъминлашади.

Албатта, биринчи китобнинг кувончи муаллифида ўзига ишонч тўйсусини мустаҳкамлайди, ёнбек меҳнат килишига рагбат ўйтогади. Истевъодингнга ўзининг, ўзгаларни ишонтирган гелади. Бу эзгу ниятилар биринчи китоб тифайли рўёбга чиқади. Унинг энг яхши муюфоти ҳам шуда.

Илк китоб чиққанидан руҳланиб, кучга тўлиб ижод килаётгандарнинг аксарияти ўшлар. Бундай муаллифлар орасида ўтиклинича ўкувчиларнинг борлиги ҳам диккатта сазовор. Лекин ана шу китобларнинг сависи ки даражада — мазмунни ва шакли талабга жавоб беради. Оларни китоб чиқарни айтимлар учун ёнчлини ўшбек қолмаятими?

Нашрдан чиқаётгани тўпламлар орасида шўръи мажмуулар нисбатан кўп. Буни ҳалқимизнинг шеъриятга, шоир-

ларга бўлган мухаббати билан изохлаш ҳам мумкин. Аммо чоп этилгандан иш шеърий китобларда (айинка, ёшлар, ўкувчиларни) шеърга бўлган мухаббат, тумга иштедор тифайли юзага келган саларди. «Журналистика китоби чиқканлар кира олади». Бу гапни ёнтиб бир амалади китоб чиқарнига ўтиклинича ўзига келади. Шаҳар пайтагчаликни матбуотидаги кичик-кинич хиқояларим, шеърий машҳарларни чиқиб турарди. Ана шуорни йигиб, китоб киламан, дедим ўзимга: Лекин ёзганинг ўзимга сабз

ва бунга ўришдиди. Мактабда ўқиб юрган кезларимда

ка факультетига кирмокни бўлганлар ҳам китоб чиқарига иштишади. Бу билан осонигина ўқишга кира оламан, деб ўйлашар, балки.

— Мактабда ўқиб юрган кезларимда мenda журналистика кизиқиши ўйғонди, — дейди талаба Феруза Фуизолова.

Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари универсitetining халқaro журналистика факультетига кириш учун тайёрларни кўрашади. Факат бир нарса мени ҳавотига саларди. «Журналистика китоби чиқканлар кира олади». Бу гапни ёнтиб бир амалади китоб чиқарнига ўтиклинича ўзига келади. Шаҳар пайтагчаликни матбуотидаги кичик-кинич хиқояларим, шеърий машҳарларни чиқиб турарди. Ана шуорни йигиб, китоб киламан, дедим ўзимга: Лекин ёзганинг ўзимга сабз

Хўш, бу ҳақда ёш ижодкорлар ўзлари нима дейди?

— Гўдак энди ўйла киравтганда, тайинки, равон юриб кетолмайди, — дейди олий адабиёт таҳсил олган Зумрад Вахобова. — Лекин, асосийси, у биринчи қадамини ташлади.

Илк қадам ҳамиша ҳам равон бўлавермайди. Айтишомини, биринчи китоб ҳам, қайсайдир маънода ижодкорнинг кейнинг қадамларига асос бўлади.

— Менинг илк китобчам «Лолагинам»

2003 йили чоп этилган эди, — дейди

навоийлии Абдулазиз Рустам ўғли.

— Тўғриси, ундан умуман конникмагманан.

Шэърларимда камиликлар бўлиши табиий.

Аммо китобдаги имловий хотолар,

шэърларнинг мавзу жиҳатидан тартиби

билан жойлаштирилмаганни менинг

конникмагманан.

Китобнинг сависиги учун нашрдаги

жавобгар-ку. Шундай экан, айнина факат муаллифга ағдари

шундай тўғри олини ўзига келади.

Биринчи китоб, унга кўйиладиган

талаб ва масъулиятни хакида гап кетгандан

да атоқли адабиляримизнинг илк китоблари эслага келади.

Масалан, Эркян Воҳидовнинг «Тонг нафаси», Абдулла Ориповнинг «Митти ўлдуз» номли биринчи китоблари адабиётта янги исъатдодларнинг кириб келганидан дарсан.

Аваталлари китоб мухаррирлари кат

тиқўл ва талабчан бўлиб, муаллифлар

мавзудида иштадиганни таъминлашади.

Бу эса, китобнинг дунёга келишига сабаб бўлган. Хозирги китобларда таҳрирлар жуда кўп. Хатто «Китоб сависигига муаллиф «хавобгар»

деган ўйлаб ҳам пайдо бўлди. У холда

китобни нашр килган одамнинг масъулияти

каерда колади? Умуман, китоб

холида котилишадиганни таҳрирларни келишига керади. Хатто Навоий ҳам

айрим газалларини келишига керади. Газалларни келишига керади. Некрасов эса, биринчи китобини ўзига ёқиб юрган. Чунки ёзганинг ўзига ёқиб юрган. Улуг шоиримиз Миртемир «Ўз шеърнингизнинг жаллоди бўлин», деган экан. Бу билан адаб ижодга масъулиятни билан келишига ўзига таъминлашади. Чунки улар ўзига таъминлашади. Китобни ўзига таъминлашади.

Биринчи китоб — бошловчи ижодкорнинг ўзига таъминлашади. Шундай экан, у ўкувчина ватъдасига ишонтира олиши керак!

Бехзод ФАЗЛИДИН

рига доир кексаю ўшга ҳам бирдай аскотидаган масъаҳат

ва амалий ўйларни таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига ёқиб юрган. Чунки ёзганинг ўзига ёқиб юрган. Улуг шоиримиз Миртемир «Ўз шеърнингизнинг жаллоди бўлин», деган экан. Бу билан адаб ижодга масъулиятни билан келишига ўзига таъминлашади. Чунки улар ўзига таъминлашади. Китобни ўзига таъминлашади.

Биринчи китоб — бошловчи ижодкорнинг ўзига таъминлашади. Шундай экан, у ўкувчина ватъдасига ишонтира олиши керак!

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

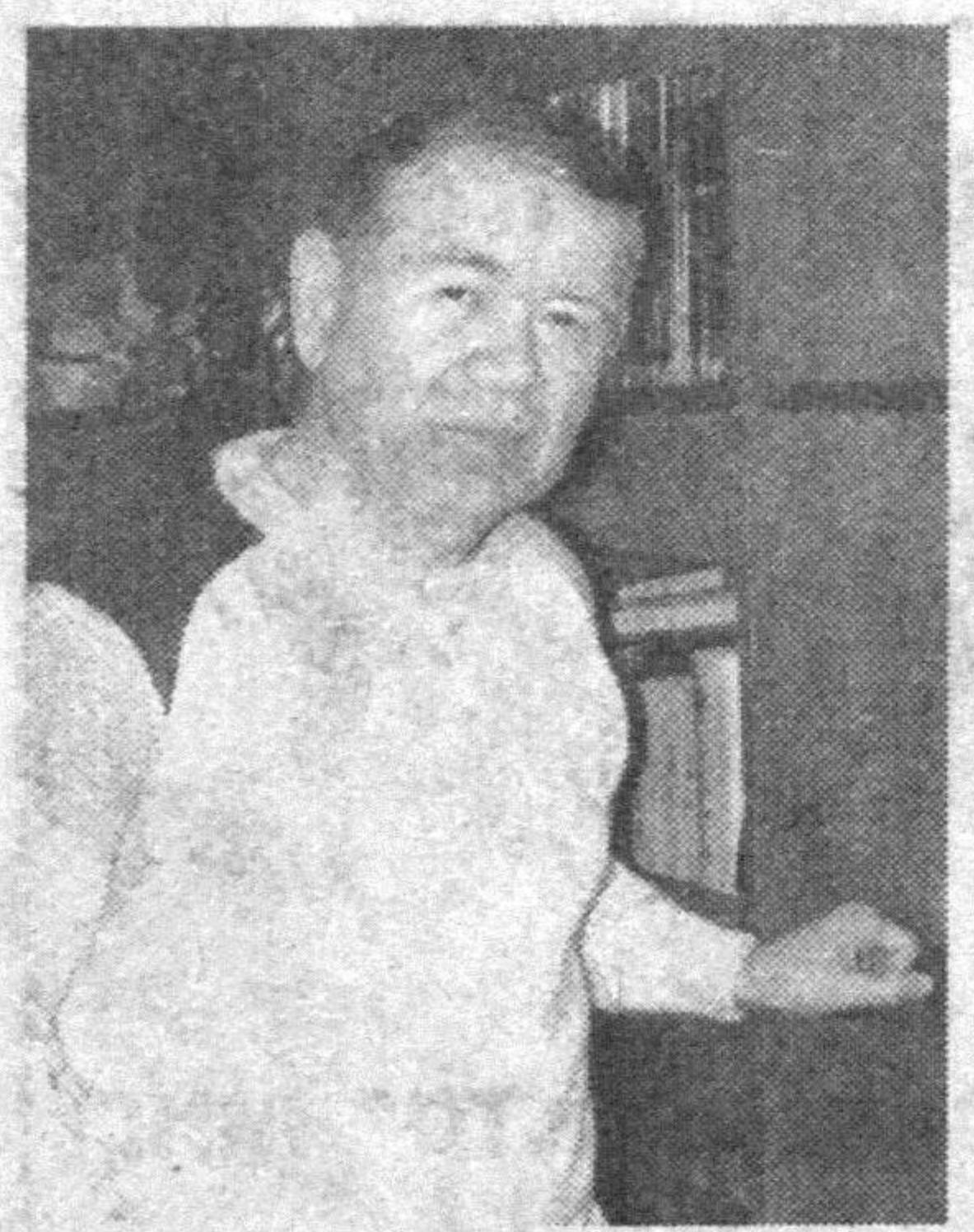
Газеталаримиз сафига ўзига таъминлашади.

Яни нашш

ишига ўзига таъминлашади.

Исматулла иштадиганни таъминлашади.

Газеталаримиз сафига

Олимжон САЛИМОВ,
республика Ёш томошибин-
лар театри бадийи раҳбари:

— Сўнгги йилларда театриимиз-
да ҳар қандай муррабак иходий ва-
зифани талаб даражасида бажара

ТОМОШАБИН — ХОЛИС ҲАҚАМ

оладиган иходкорлар шаклланди.

Улар ўз маҳоратларни нафақат юртимида, балки Германияда, Миср, Марказий Осиёнинг кўпига-шаҳарларида ўтказилган халка-театр фестивалинда на-
мойиш килиб, катта ютукларга еришилар. Спектакиллардан бош-
ролларни ёш актёrlар билан бир-
каторда, театrimiz изошида очил-
ган мактаб-студия талабалари хам
муваффакияти ижро этилди.

Утган мавсумдаги театримизда балки Искандарова ассоциясида санъатидан санъатни ташкил иштирди. Ёш
режиссер ёш актёrlарнинг илк
ютукларидан манумн бўлди.

Куни кечга театrimизда «Софлом
авлод» жамғармаси тақлифи билан

Малика Искандарова инце-
нировкаси ассоциясида санъатни ташкил иштирди.

— Очигини айтсан, ичкни бир

сезим билан анчдан бўён ало-
хиди «Ёшлар йили» бўлишини хис-
тиб турганди. Негаки, давлати-
миз раҳбари биз ёшларга жиддий

этибор каратиб, фоилиятимизни

тўғрига санаатни ташкил иштири-
рга самарали йўналтириш

учун вактларини хам, маслаҳат

да вактларини хам яймай кела-

дилар. «Ёшлар йили» бўзига бил-
дирилган ишонч ва этиборигина

бўлиши керак. Театrimизда хам

иккимизга умид бўйларидан ре-

жиссерлар бор. Улар билан бажо-

ният хам юклади. Биз бу ишонч-
ни оқлашмиз керак.

Ўзимга келсақ, яхшигина имко-

ниятим бор. Факат шу имконият-
дан мумкин қадар унумли фойда-

ланини кўзлаб ишмиш лозим.

Шунингдек, санъаткорлар авлоди-

дан эканим масъулитимни икки

баробар ошириб туради. Аввало,

Ўзбекистон ҳалқа ҳозири,

«Буюк ҳизматлари учун» орденин-
дери Мамаджон Узоковнинг

(Аллоҳ рахматига олган бўлсин)

невараси эканимдан фарҳанманам.

Отам Мухаммаджон (жойлари жан-

натда бўлсин) ва онам Шохида

Узоковалар театр актёrlарни сифати-

да ачна таникини кишишади.

Тугилганимдан санъатни ташкил иш-

тибди. Премера 27 марта — Халкаро

театр кунида буди. Ўқув йилининг

якунига якирот томошибинларни

мизга Faafur Fumonning ўлмас аса-

си «Шум бола» ассоциясида мутлақа

янгича талқинидаги спектаклини так-

дим этиш ниятидамиз. 80-мавсум-

нинг бошида, ажаб эмас, театри-

мизнинг эзгу истиға — Шекспир-

нинг «Ромео ва Жулетта» фоилия-

сии санъатширишга киришади.

Фурсладан фойдаланиб, ёш томо-

шибинлар театри иходий жамоа-

си номидан бутун расбулибизни

театр жамоатчиликни, театр фи-

зилини санъатни ташкил иштирди.

Турганимдан санъатни ташкил иш-

тибди. Асарни санъатни ташкил иш-</p

